

Onun mahnılarının sədaları altında böyümüşük. Həmişə bu mahnılar insanda xoş ovqat yaradır, hisslərimizi cılalayır, ruhumuza nikbin notlar gətirir. Rauf Hacıyevin mahnılarında, operettalarında, böyük həcmli əsərlərində milliliklə bəşəriləyin qəribə harmoniyası var. "Romeo mənim qonşumdur" filmində "Sevgilim" mahnısını böyük müğənni Rəşid Behbudovun ifasında dinləyən hər kəs özündə bir rahatlıq hiss edir.

Yaradıcı ömrünün Azərbaycan musiqisinin inkişafına həsr edən Xalq artisti Rauf Hacıyev şərəfli bir ömür yolu keçmişdir. Bu il bəstəkarın 100 yaşı tamam olur. Bu yubileyin təntənəli şəkildə keçirilməsi üçün Prezident İlham Əliyev

edilərək P.İ.Çaykovski adına Moskva Konservatoriyasına keçirilir. Andrey Eşpay, Aleksandra Paxmutova ilə bir qrupda oxuyur. 1949-cu ildə yenidən Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında təhsil almağa başlayır. Qara Qara-

məişət komediyası səciyyəsinədir.

70-ci illərin sonunda R.Hacıyevin daha bir yeni operettası "Ana, mən evlənirəm" Moskva Operetta Teatrında tamaşaya qoyulur. Əsər tez bir zamanda özünə geniş rəğbət qazanır. Çünki, həmişə olduğu kimi, bəstəkar bu operettasında da aktual məsələlər qaldırır. Bunlar gənc nəslin tərbiyəsi, onların öz həyat yolunu düzgün seçməsi məsələləridir.

R. Hacıyevin axırıncı operettası Üzeyir Hacıbəyovun anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş "Ordan-burdan" əsəridir. Xüsusi olaraq AzTV-nin sifarişli ilə yazılmış və televiziya tamaşası

Milli bəstəkarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi

sərəncam imzalamışdır. Sərəncamın preambulasında deyilir ki, Rauf Hacıyev rəngarəng yaradıcılıq palitrasına malik sənətkar kimi Azərbaycanın musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutur. Müxtəlif janrlarda çox sayda qiymətli əsər, o cümlədən simfoniya, oratoriya və kantatalar yaradan bəstəkarla uğurlu səhnə təcəssümü tapmış operettaları xüsusilə geniş şöhrət qazandırmışdır. Rauf Hacıyevin milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnılar məşhur ifaçıların repertuarına daxil olmuş və Azərbaycan mahnı janrının inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Onun sənətinin yüksək bədii keyfiyyətləri, həmçinin kinofilmlər və teatr tamaşaları üçün bəstələdiyi musiqi lövhələrində aydın təzahürünü tapmışdır.

Rauf Soltan oğlu Hacıyev 1922-ci il mayın 15-də Bakıda anadan olmuşdur. Üç yaşınadək gözləri görməyib, sonradan görmə qabiliyyəti bərpa olunub. Onu Həsən bəy Zərdəbinin ailə qurmayan qızı Qəribə Soltan xanım Məlikova dörd yaşından himayəsinə götürmüşdür.

Raufun bəstəkarlıq sahəsində formalaşmasında dahi Üzeyir bəy Hacıbəylinin mühüm rolu olmuşdur. Belə ki, Raufun fortepiano üçün pyeslərini ("Tarantella", "Dağıstan", "Ləzgihəngi") dinlədikdən sonra dahi bəstəkar onun fitri istedadını yüksək qiymətləndirmişdir. İl yarım onunla məşğul olandan sonra Rauf bir neçə mahnı bəstələmişdir. "Samur", "Mingəçevir", "Gənclik marşı" ona xüsusilə şöhrət gətirmişdir.

Böyük Vətən müharibəsi başlanan da cəbhəyə yollanan Rauf Hacıyev döyüşlərin birində yaralanıb Bakıya qayıdır. 1944-cü ildə yağından mühafizə idarəsinin estrada ansamblını yaradır. 1948-ci ildə R.Hacıyev Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına qəbul

yevin sevimli tələbələrindən biri olur. O, 15-ə qədər filmə musiqi yazmışdır. Bunlar "Əhməd hardadır?", "Mən rəqs edəcəyəm", "Bir qalanın sirri", "Kölgələr sürünür", "Qara daşlar" və digər filmlərdir. Bu filmlərdə musiqi obrazların dolğun təcəssümü, səmimiyyəti, gözəl melodikliyi, şəffaf orkestrləşdirməsi ilə fərqlənir.

R. Hacıyev 7 operetta müəllifidir. Onlardan beşi məhz Moskva Dövlət Akademik Operetta Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuşdur. Eyni zamanda, bu operettalar keçmiş SSRİ-nin mərkəz şəhərlərində uğurla öz səhnə təcəssümünü tapmışdır.

Onun operettalarında vokal-simfonik, balet və estrada sənəti bir-birilə necə də üzvi surətdə çulğalaşır. Bəstəkarın musiqi dili xalq musiqisi və müasir estrada üslubunun sintezindən yaranmışdır.

R. Hacıyevin Moskvada tamaşaya qoyulmuş ilk operettası "Romeo mənim qonşumdur" əsəridir. Həmin əsər əvvəl Bakıda "Qonşular" adı ilə səhnəyə qoyulmuşdur. Əsər Moskva Operetta Teatrında müvəffəqiyyətlə göstəriləndikdə tamaşanın quruluşçu rejissoru A.Zaks operetta haqqında demişdir: "Azərbaycan operettasını teatrımızın repertuarına salmağa bizi sövq edən onun mövzusunun yeniliyi və müasirliyi, R. Hacıyevin çoxşuq musiqi dili, sırf milli koloriti, əsl mənada müasir musiqi dilidir. Operettanı "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında rejissor Şamil Mahmudbəyov 1963-cü ildə ekranlaşdırmışdır.

Rauf Hacıyevin səhnə əsərlərindən "Dördüncü fəqərə", "Qafqaz əsiri", "Ana, mən evlənirəm", "Yolayrıcında" operettaları da tamaşaçıların tərəfində rəğbətlə qarşılanmışdır. "Dördüncü fəqərə" Finlandiyanın satirik yazıçısı Marti Larninin eyni adlı romanı əsasında yazılmışdır. Əsər əvvəlki operettalardan fərqli olaraq

üçün nəzərdə tutulmuş həmin operetta müəllifin musiqili səhnə formalarını mavi ekrana keçirmək işində maraqlı təcrübə olmuşdur.

1971-ci ildə R. Hacıyev xaricə işləməyə gedir. O, Mədəniyyət Nazirliyinin göndərişi ilə Əlcəzair Respublikasında mədəniyyət qrupuna rəhbərlik edir. Bu qrupun əsas məqsədi Əlcəzairdə musiqi təhsilinə, milli musiqiçilərin hazırlanmasına kömək göstərmək idi. Bununla əlaqədar R. Hacıyev və onun həmkarları istər Əlcəzair Milli Konservatoriyasında, istərsə də Budaun şəhərində yeni açılmış musiqi məktəbində müəllim kimi çalışırlar.

Əlcəzairdə işlərkən R. Hacıyev, eyni zamanda, bu ölkənin mədəniyyət tarixini də dərinlən öyrənir, xalq musiqi nümunələrini toplayıb nota köçürür, onların məqam, melodik və ritmik xüsusiyyətlərinə bələd olur. O, topladığı lirik havalar əsasında öz tələbələri üçün tədris repertuarı kimi bir sıra orijinal instrumental əsərlər bəstələyir.

R.Hacıyev 60-cı illərdən başlayaraq ictimai işlərdə də fəal çalışmışdır. O, 1964-cü ildə M. Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının direktoru, 1965-ci ildə isə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri təyin olunur. Nazir işlədiyi illərdə onun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Xor Kapellası, Mahnı Teatrı, Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı yaradılır.

Rauf Hacıyevin musiqi irsi daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Bəstəkarın yaradıcılığı dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, bir neçə orden və medallarla təltif olunmuşdur. O, SSRİ-nin və Azərbaycanın Xalq artisti idi. Böyük sənətkarın xatirəsi xalqımız tərəfindən heç zaman unudulmayacaq.

M.MÜKƏRRƏMOĞLU,
"Xalq qəzeti"